

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL TIMIȘOARA
SECȚIA PENALĂ

Dosarul nr. 2834/325/2014

cod operator 2711

ÎNCHEIERE

Ședința publică din 23 februarie 2015

Completul de divergență constituit din:

PREȘEDINTE: F.I.

JUDECĂTOR: D. V.

JUDECĂTOR: I. P.

GREFIER: V. R.

Ministerul Public este reprezentat de procuror C.M.U. din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Timișoara.

Pe rol se află judecarea apelurilor declarate de către inculpatul M. A.A. și părțile civile E.Z. M. și S.H., împotriva sentinței penale nr. 3953 din 06.11.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara, Secția penală în dosarul nr. 2834/325/2014.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă:

- Pentru inculpatul apelant lipsă se prezintă avocatul T. C. din cadrul Baroului Timiș în substituirea avocatului ales G. A. din cadrul Baroului Timiș;

- Pentru părțile civile apelante lipsă se prezintă avocatul ales V. C. din cadrul Baroului Timiș – cu delegație la dosar.

Procedură de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Avocatul inculpatului depune la dosar împuternicire avocațială de substituire.

Instanța, din oficiu, în baza art. 475 Cod procedură penală, pune în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu următoarea chestiune de drept:

„Dacă este admisibilă acțiunea civilă, având ca obiect obligarea la plata de daune materiale și morale, exercitată în procesul penal împotriva inculpatului trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată?”

Procurorul arată că nu este necesară sesizarea Î.C.C.J.; apreciază că problema de drept a fost tranșantă și solicită respingerea acțiunii civile ca inadmisibilă.

Avocatul ales al inculpatului apelant solicită să nu se sesizeze Î.C.C.J.

Avocatul ales al părților civile apelante consideră că se pot acorda daune materiale și morale raportat la infracțiunea săvârșită de către inculpat și arată că este de acord cu sesizarea Î.C.C.J. pentru lămurirea acestei probleme de drept.

CURTEA,

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constată:

A). Obiectul cauzei pe scurt.

Inculpatul Mureșan Adrian Alin a fost trimis în judecată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de art. 290 alin. 1 din vechiul Cod penal, dosarul fiind înregistrat în primă instanță pe rolul Judecătoriei Timișoara, sub nr. 2834/325/2014.

În fapt acesta este acuzat că a confecționat un înscris sub semnătură privată (redactat în limba germană) pe care l-a folosit, în calitate de pârât, în dosarul civil nr. 17196/325/2009 al Judecătoriei Timișoara, în scopul de a obține respingerea acțiunii civile, având ca obiect restituirea unui împrumut, formulată împotriva sa și a soției sale.

În cadrul procesului penal, reclamantele din procesul civil s-au constituit parte civilă față de inculpat, solicitând obligarea acestuia la plata de daune materiale și morale.

Prin Sentința penală nr. 3953/06.11.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara, Secția penală în dosarul nr. 2834/325/2014, cu privire la latura civilă a cauzei, s-a respins, ca inadmisibilă acțiunea civilă formulată de părțile vătămate.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel, printre alții, părțile civile, acestea solicitând admiterea acțiunii civile și obligarea inculpatului la plata de daune materiale și morale.

B). Expunerea pe scurt a chestiunii de drept.

Infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată este considerată o infracțiune de pericol (prin săvârșirea acesteia se aduce atingere relațiilor sociale referitoare la încrederea publică de care se bucură înscrisurile sub semnătură privată), astfel încât se pune întrebarea dacă este admisibilă acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal ?

Dispozițiile normative incidente în cauză:

- Art. 290 alin. 1 din vechiul Cod penal „Falsificarea unui înscris sub semnătură privată prin vreunul din modurile arătate în art. 288, dacă făptuitorul **folosește** înscrisul falsificat ori îl încredințează altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecințe juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă”.

- Art. 25 alin. 1 Cod procedură penală „Instanța se pronunță prin aceeași hotărâre atât asupra acțiunii penale, cât și asupra acțiunii civile”.

C. Examenul de admisibilitate a sesizării.

Completul de judecată (*cu opinie majoritară*) apreciază ca fiind întrunite cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 Cod procedură penală, respectiv:

4. Completul de judecată al Curții de Apel Timișoara este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță (soluția pronunțată în soluționarea apelului este definitivă).

5. De lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei (în funcție de răspunsul Înaltei Curți de Casație și Justiție va fi soluționată și acțiunea civilă exercitată de părțile civile în cadrul procesului penal).

6. Asupra chestiunii de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare (concluzie formulată în urma consultării evidenței electronice la data de 23.02.2015). *Pe de altă parte*, această chestiune de drept a făcut obiectul unei dezbateri în cadrul întâlnirii care a avut loc la data de 17.11.2010 între membrii Comisiei „Unificarea practicii judiciare” din cadrul CSM, Președintele Secției Penale de la Înalta Curte de Casație și Justiție și președinții secțiilor penale de la curțile de apel, ocazie cu care s-a considerat, cu opinie majoritară, că acțiunea civilă este admisibilă, aprecierea urmând a se face de la caz la caz (a se vedea punctul 22 din Minuta acestor dezbateri, atașată în extras la prezenta încheiere). Prin urmare, această chestiune generează o practică neunitară la nivel național, astfel încât se impune tranșarea acestei probleme de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

D. Punctele de vedere ale procurorului și părților asupra chestiunii de drept sesizate.

Punctele de vedere sunt expuse în partea introductivă a prezentei încheieri.

E. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate.

Completul de judecată (*în opinie majoritară*) apreciază admisibilă acțiunea civilă, având ca obiect obligarea la plata de daune materiale și morale, exercitată în procesul penal împotriva inculpatului trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

În argumentarea acestei opinii trebuie avută în vedere împrejurarea că simpla falsificare a unui înscris sub semnătură privată nu constituie infracțiune, fiind necesar ca falsificarea să fie urmată de folosirea înscrisului de către făptuitor sau de încredințarea înscrisului altei persoane spre a-l folosi.

În prima ipoteză, și anume falsificarea urmată de **folosirea** înscrisului fals de către autor (*situație existentă și în speță*), este posibilă vătămarea materială sau morală a unei persoane fizice sau juridice, vătămare aptă a se produce prin folosirea efectivă a documentului fals. În această situație există o legătură directă între săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată și prejudiciul (material sau moral) pretins de persoana vătămată, astfel încât acțiunea civilă poate fi alăturată acțiunii penale.

În ce privește jurisprudența relevantă la nivel național și comunitar, nu sunt cunoscute hotărâri în care să fi fost analizată chestiunea de drept supusă discuției.

Pentru aceste considerente,

DISPUNE

În baza art. 475 Cod procedură penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Este admisibilă acțiunea civilă, având ca obiect obligarea la plata de daune materiale și morale, exercitată în procesul penal împotriva inculpatului trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată?”.

În baza art. 476 alin. 2 Cod procedură penală suspendă soluționarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, azi, 23.02.2015.

Președinte
F. I.

Judecător
I.P.

Grefier
V. R.

Red.F.I./10.03.2015
Tehnored. V.R./10.03.2015

OPINIE SEPARATĂ

Contrar punctului de vedere al majorității membrilor completului de judecată, care și-a găsit expresia în încheierea din data de 23.02.2015, consider, pentru rațiunile pe care le voi înfățișa, că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 C.pr.pen., pentru sesizarea Înaltei Curți de casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Potrivit art. 475 C.pr.pen., se poate solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu unei chestiuni de drept, dacă în cursul judecății, un complet de judecată al ÎCCJ, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre

prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În cauza ce face obiectul dosarului nr. 2834/325/2014 aflat pe rolul Curții de Apel Timișoara, chestiunea este aceea cu privire la admisibilitatea acțiunii civile având ca obiect daune materiale și morale în cazul infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată – infracțiune de pericol.

Cu privire la chestiunea dacă infracțiunile de pericol sunt cauzatoare de prejudicii, instanța supremă a statuat anterior, prin Decizia de îndrumare nr. 1/1968, că infracțiunile de pericol nu sunt cauzatoare de prejudicii prin ele însele, și, ca atare, în cazul unor asemenea infracțiuni instanța investită cu judecarea acțiunii penale nu este competentă să soluționeze și acțiunea civilă alăturată celei penale.

De asemenea, asupra acestei chestiuni – infracțiune de pericol producătoare de prejudicii - Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat prin Decizia nr. 29 din 2 iunie 2008 și Decizia nr. 43 din 13 octombrie 2008 pronunțate în recurs în interesul legii.

Ca atare, consider că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 C.pr.pen., pentru sesizarea Înaltei Curți de casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Judecător,
D. V.

Red.D.V./12.03.2015